

Гаркуша О.О.

*Національний університет харчових технологій
(Київ, Україна)*

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сучасний етап розвитку освіти і професійної діяльності дедалі більше визначається інтенсивністю міжнародної взаємодії. Для фахівців нефілологічних спеціальностей це означає не лише потребу володіння іноземною мовою, а й здатність використовувати її як робочий інструмент у різних професійних ситуаціях. У цьому контексті іншомовна підготовка поступово трансформується: від засвоєння мовних знань – до формування здатності діяти у складному міжкультурному комунікативному просторі.

Показово, що у професійній практиці нефілологів усе частіше виникають ситуації, які потребують елементів перекладацької діяльності. Йдеться не лише про буквальний переклад текстів, а про ширше явище – посередництво у комунікації. У таких випадках фахівець має не просто передати зміст, а зробити його зрозумілим і доречним для іншої культурної аудиторії. Це потребує врахування контексту, наміру автора, специфіки термінології та навіть комунікативних очікувань співрозмовників.

Саме тому доцільно розглядати іншомовну підготовку крізь призму кількох взаємодоповнювальних підходів. Компетентнісний підхід задає загальну рамку, орієнтуючи навчання на результат – здатність діяти, а не лише знати. Водночас комунікативно-діяльнісний підхід дозволяє наповнити цей результат практичним змістом через моделювання реальних ситуацій професійного спілкування. Не менш важливим є міжкультурний вимір, адже навіть граматично правильне висловлювання може виявитися неефективним, якщо воно ігнорує культурні норми взаємодії.

Якщо говорити про перекладацький компонент, то він не обмежується технічними навичками добору відповідників. Йдеться радше про формування певного типу мислення – уміння бачити текст у ширшому контексті, передбачати можливі труднощі сприйняття та знаходити рішення, які зберігають зміст і водночас адаптують його до нової аудиторії. У цьому сенсі стратегічна компетентність набуває особливого значення: саме вона дозволяє обирати між різними варіантами передачі змісту залежно від ситуації.

Окремої уваги заслуговують сучасні виклики, пов'язані з цифровізацією. Сьогодні переклад дедалі частіше здійснюється за допомогою технологій – від онлайн-перекладачів до спеціалізованих платформ. Це не зменшує ролі фахівця, але змінює її: від виконавця до аналітика і редактора. Відповідно, іншомовна підготовка має включати розвиток умінь критично оцінювати автоматизовані переклади, виявляти помилки та вдосконалювати тексти відповідно до професійних стандартів.

Важливим напрямом є також інтеграція мовної підготовки з фаховими дисциплінами. Коли іноземна мова вивчається не ізольовано, а у зв'язку з майбутньою професією, вона набуває практичної цінності і сприймається як інструмент, а не як окрема навчальна дисципліна. Використання автентичних матеріалів, професійних кейсів і проєктної роботи сприяє формуванню більш глибоких і стійких навичок.

Не можна оминути і роль міжкультурної компетентності. У сучасному світі ефективність комунікації значною мірою залежить від здатності розуміти іншу культуру – її цінності, норми, особливості сприйняття інформації. У перекладацькій діяльності це проявляється особливо чітко, адже навіть незначні культурні відмінності можуть впливати на інтерпретацію змісту.

З огляду на динамічність сучасного професійного середовища, іншомовна підготовка не може обмежуватися рамками формальної освіти. Вона має

продовжуватися протягом усього життя, адаптуючись до нових умов і викликів. Саме тому концепція безперервного навчання стає невід'ємною складовою професійного розвитку.

Таким чином, іншомовна підготовка фахівців нефілологічних спеціальностей у контексті перекладацької діяльності та міжкультурної комунікації постає як складна, багаторівнева система. Її ефективність визначається не лише рівнем мовної підготовки, а й здатністю інтегрувати мовні, культурні та стратегічні знання у реальній професійній практиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Byram, M. (2021). Teaching and assessing intercultural communicative competence. Multilingual Matters.
2. Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1–47.
3. O'Hagan, M. (2019). *The Routledge handbook of translation and technology*. Routledge.
4. PACTE Group. (2020). Translation competence and its acquisition. *Meta*, 65(1), 30–50.
5. Richards, J. C. (2017). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press.
6. UNESCO. (2023). *Digital transformation in education*. UNESCO Publishing.
7. Зимня, І. А. (2019). *Ключові компетентності як основа сучасної освіти*. Київ: Освіта.

Голубець Б.Т.

*Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна)*

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕМУАРІВ “SPARE”

ПРИНЦА ГАРРІ

“Spare” - це мемуари принца Гаррі написані спільно з журналістом Джоном Мерінгером і опубліковані у 2023 році. Це автобіографія Принца Гаррі, де він розповідає про своє життя, сім'ю та складні моменти. Книга привертає увагу читача не лише скандальними одкровеннями але й незвичним для королівської автобіографії стилем. Мова твору досить проста, емоційна і схожа на живу розмову але й інколи болюча й викликає багато роздумів. Автор намагається бути щирим і близьким до читача. Гаррі говорить прямо, не ховається за офіційними